

3.7.2026 г.

X И-1261/03.07.2026

Деловодство НСОРБ

Signed by: EVGENIYA RADKOVA NEMSKA

ДО**КМЕТОВЕТЕ НА ОБЩИНИ****ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИ
СЪВЕТИ**

Относно: Внесен в Народното събрание проект на Закон за държавния бюджет на Република България за 2026 г., резултати от консултациите по чл. 77 от ЗПФ и следващи стъпки в законодателната процедура.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КМЕТОВЕ,**УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА
ОБЩИНСКИ СЪВЕТИ,**

Информираме Ви, че проектът на Закон за държавния бюджет на Република България за 2026 г. беше приет от Министерския съвет и е внесен в Народното събрание на 1.07.2026 г., Достъпен е на следния линк: <https://www.parliament.bg/bg/bills/ID/167157>.

Изказваме нашата благодарност на всички общини, които в изключително кратките срокове изпратиха свои становища и предложения по публикувания от Министерството на финансите първоначален вариант на законопроекта. Полученият значителен брой задълбочени, конкретни и подкрепени с данни позиции беше решаващ за формирането на силна и представителна обща позиция на НСОРБ. На тази база, на своето заседание на 26.06.2026 г. Управителният съвет на НСОРБ разгледа и одобри консолидираната ни позиция и становището ни по проекта на ЗДБРБ за 2026 г., с което можете да се запознаете от тук: <https://namrb.org/bg/deynost/stanovishta>.

Съответно на 30.06.2026 г. беше подписан и Протоколът за резултатите от консултациите по чл. 77 от Закона за публичните финанси между МФ и НСОРБ, публикуван на: <https://namrb.org/bg/deynost/stanovishta/protokol-za-provedenite-konsultatsii-na-osnovanie-ichl-77-ot-zpf-mezhdu-mf-i-nsorb-po-proekta-na-zdbrb-za-2026-g-tchastta-za-obshtinite>. В Протокола, който е част от внесените в Народното събрание документи по проекта на ЗДБРБ за 2026 г., са отразени както постигнатите договорености, така и неприетите предложения на НСОРБ, по които преговорите ще продължат и в рамките на законодателната процедура.

В резултат на трите кръга преговори по досегашните варианти на Бюджет'2026 и на активната позиция на общините в законопроекта са отразени редица от исканията на НСОРБ.

Съгласно подписания Протокол общият размер на бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет за 2026 г. е 4 928 млн. евро (ръст от 364,2 млн. евро или 8% спрямо ЗДБРБ за 2025 г.), с което са покрити над 95 на сто от предложенията на Сдружението.

След последния кръг преговори с министър Донев бяха осигурени допълнителни 7,2 млн. евро за „Общинска администрация“ *(финалният ръст на функцията е с 40,9 млн. евро или 11%, от които ръст с 11,7% за администрацията и с 8,2% за кметовете и кметските наместници спрямо 2025 г.)*.

Увеличени са всички трансфери за местни дейности: изравнителната субсидия с +20,5 млн. (9%), целевата субсидия за капиталови разходи с +22,9 млн. (10%), трансферът за МРЗ с +4,7 млн. (13%). Най-високи са ръстовете в „Социални услуги“ (+73,2 млн./14%) и „Култура“ (+17,1 млн./12%, но с едва 5-6 % за културните институти и с 12,4% за читалищата).

Запазени са механизмите за разпределение на субсидиите и гъвкавостта при изпълнението на бюджетите (вкл. трансформацията на капиталовата субсидия), както и договореността целевата субсидия за капиталови разходи да се предоставя ежемесечно до 5-о число.

Инвестиционната програма за общински проекти продължава, но при значително ограничени възможности - с общ разчетен ресурс за 2026 г. от 1 108,0 млн. евро - 48 млн. одобрени през 2025 г., 460,2 млн. чрез ББР (записани в Удължителния закон и до 600 млн. от централния бюджет по бюджета на МРРБ.

Положително е и, че спрямо общините не са предвидени съкращения на персонал, каквито ще бъдат приложени за министерствата. Във връзка с промяната от 01.08.2026 г. - държавните служители да започнат поетапно да плащат лични осигурителни вноски при съотношение осигурител/осигурено лице 80:20 (и в пълен размер от 01.01.2027 г.), възнагражденията се компенсират в рамките на средствата за ДДД „Общинска администрация“ с оглед запазване на достигнатия нетен доход.

На преговорите вицепремиерът и министър на финансите пое ангажимент финансовите корекции по проекти, прехвърлени към европейско финансиране, да бъдат поемани от държавата - ангажимент, чието нормативно уреждане предстои да отстояваме в Народното събрание. Срегнахме разбиране и по предложението за плавен преход към новите основи на ТБО, което обаче не е отразено в настоящия законопроект.

Обръщаме внимание, че спрямо публикувания на сайта на МФ законопроект внесения в Народното събрание вариант на проекта на ЗДБРБ за 2026 г. съдържа следните промени, пряко засягащи общините:

1. По чл. 113 (Инвестиционна програма за общински проекти):

- изрично е записано, че трите условия за допустимост трябва да са изпълнени „едновременно“ (кумулятивно) - въпреки предложението на НСОРБ условията по т. 2 да се прилагат алтернативно съобразно етапа на проектна готовност и отпадане на текста, фиксиращ се върху „Прогнозната стойност за 2025 г.“, което блокира над 1700 проекта (577 проекта на 116 общини, за които в тази колона стойността е „0“ и 1 128 проекта, по които все още няма сключени споразумения), не по вина на общините;
- обхватът на условието по т. 3 е стеснен само до програмите, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление;
- създадена е нова ал. 7, съгласно която, ако след уведомление от управляващия орган общината не подаде заявление за безвъзмездна финансова помощ (*без основателна причина, писмено удостоверена от общината и потвърдена от управляващия орган*), МРРБ не извършва последващи дължими плащания по проекта със средства от държавния бюджет. Това е нова санкционна хипотеза, която прехвърля върху общините риска от спиране на финансирането;
- условията и редът за възстановяване на средствата при последващо европейско финансиране ще се определят с акт на Министерския съвет.

2. Нов чл. 114, чиято разпоредба задължава бюджетните организации (каквито по смисъла на ЗПФ са и общините) да преустановят разходите за празнични и спортни прояви за служителите, но наред с това преустановява и провеждането на работни срещи, съвещания, семинари и обучения извън предоставените административни сгради.

Допускат се само три изключения (международни събития; събития, изцяло финансирани по международни програми; обучения от публични учебителни институции) и изисква всички останали срещи да се провеждат единствено онлайн.

Извън тесните изключения също така остават и задължителните съгласно нормативните изисквания обучения - на педагогическите специалисти, чиято квалификация по ЗПУО и Наредба № 15 се измерва в академични часове и квалификационни кредити; на служителите в социалните услуги съгласно ЗСУ; на служителите по вътрешен одит; за професионално развитие на държавните служители и др. Така формулирана, разпоредбата не генерира съществени икономии, но би блокирала изпълнението на нормативни задължения и укрепването на административния капацитет в момент, в който пред общините

стоят нови и по-сложни задачи (реформата в ТБО, новия ред по Инвестиционната програма, прилагането на осигурителните промени по чл. 74 и т.н.).

3. Други промени с отношение към общините: с § 7 от ПЗР на министрите се възлага до 15.09.2026 г. да разработят предложения за „отвързване“ на разходите за персонал от минималната и средната брутна работна заплата - промяна с потенциално дългосрочно значение за стандартите за делегираните дейности и за секторите, в които заплащането е нормативно обвързано с тези показатели; с § 11–12 се променя редът за изчисляване на трудовия стаж (в часове), което има преки административни последици за общините като работодатели и др.

На основата на одобрената от УС позиция, в предстоящото разглеждане на законопроекта в парламентарните комисии НСОРБ ще продължи да отстоява приоритетно:

1. Искането ни за увеличение на средствата за делегираните от държавата дейности, най-вече във функция „Здравеопазване“ и група „Култура“ - за културните институти и т.н., където разликата спрямо предложенията на НСОРБ е голяма и създава риск от недофинансиране на основни публични услуги, включително и при отчитане на факта, че в над половината общини стандартите за здравеопазване намаляват спрямо 2025 г. въпреки нарасналият размер на национално ниво.

2. По чл. 113 - гарантиране на продължаването и финансирането на проектите по Инвестиционната програма в рамките на пълната „Обща прогнозна стойност на проекта“, последно утвърдена с Приложение № 3 към ЗДБРБ за 2025 г. (а не само на база прогнозен годишен размер за 2025 г.); предвидимост и непрекъсваемост на плащанията, независимо от изчерпването на ресурса по ББР; гъвкаво прилагане на условията за допустимост съобразно реалната проектна готовност; гарантирано сключване на договорите за БФП за прехвърляните към европейско финансиране проекти и поемане от държавата на евентуалните финансови корекции като плоска корекция; защита на общините, изпълнили стриктно закона и споразуменията с МРРБ, включително преразглеждане на новата санкционна ал. 7; гарантиране изпълнението на Инвестиционната програма в пълен обем, включващ и проектите без сключени споразумения.

3. По чл. 74 – по-голяма яснота за финансовата неутралност на осигурителната промяна за общините и служителите, чрез гаранции за пълното осигуряване на средствата чрез стандарта за общинска администрация и съпътстващо изменение на Закона за държавния служител и НЗСДА.

4. Отпадане на чл. 100 – въпреки редакцията, че вместо за предварително съгласуване с министъра на финансите, информацията за разпределението на плащанията от преходните остатъци, след приемането на бюджета от

общинския съвет се изпраща за информация в МФ, разпоредбата противоречи на самостоятелността на общинските бюджети по чл. 141 от Конституцията, на Европейската харта за местното самоуправление и на компетентността на общинския съвет по ЗПФ.

5. По чл. 114 - отпадане или прецизиране на разпоредбата, като от обхвата ѝ изрично се изключат задължителните по силата на нормативни актове обучения и квалификационни дейности (образование, социални услуги, вътрешен одит, държавна служба), както и обученията и форумите за общините, организирани от членски организации, каквато е НСОРБ.

6. Удължаване на преходния период за реформата в таксата за битови отпадъци до 31 декември 2029 г. с поетапно включване на общините според готовността им, с добавяне на изисквания за безплатен електронен обмен на данни за целите на определянето на ТБО и с ежегоден съвместен мониторинг.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

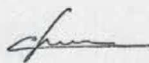
Уверени сме, че успехът на общата ни позиция в Народното събрание зависи в решаваща степен от активността на всяка община. Призоваваме Ви в следващите дни да проведете разговори с народните представители от Вашите избирателни райони и да ги запознаете с предложенията на общините и с конкретните последици на спорните разпоредби за Вашата община, подкрепени с реални примери за проектите по Инвестиционната програма, за стандартите за делегираните дейности и относно подготовката за реформата в ТБО.

Екипът на НСОРБ остава на разположение за съдействие.

Като Ви благодарим за отговорното и ангажирано партньорство,

С уважение,

3.7.2026 г.

X

Силвия Георгиева

Изпълнителен директор НСОРБ

Signed by: a6aaffbe-1985-4126-8d61-f8cd95d2108f

Силвия Георгиева

Изпълнителен директор